

TIP'LI KADINLAR

BİZİM SAĞLIĞIMIZ, BİZİM HAKLARIMIZ!

Türkiye'de ve dünyada kadınlar sağlıkları ve bedenleriyle ilgili en temel insan hakları için mücadele etmeye devam ediyor. Kadın cinselliğinin yokmuş gibi davranılması, kadınların kaç çocuk doğuracakları, anne olmayan kadınların eksik/yarım kadın oldukları söylemleri her gün devlet görevlileri tarafından tekrar ediliyor. Hijyenik ped ve cinsel sağlık ürünlerine ulaşımın zorluğu kadınlarda birçok hastalığa davet çıkarıyor.

Kadınlar bir yandan eğitim ve özlük hakları için mücadele ederken öte yandan patriyarka tarafından baskılanan kadın cinselliğini, cinsel sağlık politikalarını yani kendi bedenleri için mücadeleyi de gün be gün yükseltiyorlar.

AKP Saray Rejimi örtülü kürtaj yasakları ve engelleriyle kadınların beden bütünlüğünü hiçe sayıyor. "Tecavüze uğrayan doğursun, gerekirse devlet bakar." demekten çekinmeyen dönemin sağlık bakanı Recep Akdağ esasen Türkiye'deki fiili kürtaj yasağına işaret

ediyor. Türkiye'de 81 ilin 53'ünde isteğe bağlı kürtaj hizmeti veren hastane bulunmuyor.

Kadınlarda rahim ağzı kanserini engellemek için kız çocuklarına küçük yaşta yapılması çok önemli olan HPV aşısına erişim devlet tarafından karşılanmıyor. Aşıyla çözümü olan bir hastalık için yoksul, emekçi kadınlar başta olmak üzere tüm kadınlar tehlikeye atılıyor. Net 5.500 TL asgari ücret alan bir kadın işçinin rahim ağzı kanserinden korunmak için ödemesi gereken fiyat doz başına yaklaşık 1.000 TL olduğu için birçok kadın bu aşığı yaptırmadan hayatına devam ediyor.

TIP'li Kadınlar fiili kürtaj yasaklarıyla mücadele için, rahim ağzı kanseri aşısı için; parasız, eşit, ulaşılabilir sağlık hizmeti için, kadın cinselliğini ve kadın cinsel sağlığını yok sayan politikalara karşı kadınların bedensel bütünlük haklarını savunmak için tüm kız kardeşlerini örgütlü mücadeleye davet ediyor!

“Kadın olmanın vergisini ödüyoruz!!”

Sanem Öztürk

En temel insan haklarından biri olan sağlık hakkı, yalnızca tanımlanmış bir hastalığımızın olmaması durumundan öte, fiziksel, ruhsal ve toplumsal olarak tam anlamıyla “iyilik hâli” içinde olmamızla bağlantılıdır. Ne yazık ki biz kadınlar, hayatımızın her alanında olduğu gibi bu “tam iyilik hâline” ulaşma hakkımızın da toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin farklı biçimlerinden nasibini aldığını biliyoruz. Bilhassa giderek artan şiddete rağmen hayatta kalmaya çalışırken.

Maalesef milyonlarca kız çocuğu için aile içindeki kaynakların ve görevlerin eşitsiz dağılımı ile başlayan hayat, ataerkil sistemin bekâret saplantısından menopoz mitlerine, evlilik ve doğum baskısından ideal beden dayatmasıyla ortaya çıkan yeme içme bozukluklarına; kadınların bedeni, cinselliği, doğurganlığı üzerindeki baskı ve kontrol mekanizmalarıyla devam ediyor. Etkin sosyal politikalarla önüne geçebilecek olan cinsel taciz, tecavüz, cinsiyet temelli şiddet, erken ve zorla evlendirme, aile içi şiddet ve istismar gibi yaşamsal tehditlerle yaşamak zorunda bırakıyoruz. Üstelik kadınlığın üreme üzerinden tanımlanması ile kadın sağlığını üreme sağlığına hapseden zihniyet, kutsiyet atfedilen gebelik süreçlerinde bile kadınların tüm ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılamak söz konusu olunca sınıfta kalıyor; önleyici sağlık hizmetlerini ise kadınlar için bir lüks hâline getiriyor. Zorunlu ihtiyaçlarımızken gün be gün lüks hâline gelen ped, tampon gibi hijyen ürünlerini satın alırken deyim yerindeyse “kadın olmanın vergisini ödüyoruz.”

Cinsel Haklarımızı Savunuyoruz

İnsan yaşamının en hayati deneyimlerinden biri olan cinsellik, bilhassa kadın cinselliği, gerek erişilebilecek sağlıklı bilgi kanallarının kısıtlanması gerek bu konuda konuşmanın, sorgulamanın, talep etmenin “ayıp” sayılması gibi tutumlarla dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de bastırılıp yok sayılıyor. Cinselliğin, özellikle kadın cinselliğinin denetlenme, bastırılma ve yok sayılma süreçleri pek çok kadın için ilk regl deneyimini, ilk cinsel deneyimi birer travma hâline getiriyor; kadınların cinsel arzularının olmadığı, cinselliğin kadın için evlilikte kocaya karşı bir kadınlık görevi olduğu, cinselliğin sadece üreme için bir araç olduğu, menopoz sonrası kadın cinselliğinin sona erdiği gibi mitlerle büyütülen milyonlarca kadın için cinsellik, evlilik içi tecavüzü de kapsayan bir kâbusa dönüşüyor.

Kadın cinselliği yalnızca aile ve sosyal çevrede otorite konumunda olan erkekler ve kadınlar tarafından değil, toplumun geneli ve devlet tarafından da denetlenmeye ça-

lışılıyor; “bekâret”, “genel ahlak”, “namus”, “makbul kadınlık/erkeklik” gibi kavramlar üzerinden kadın cinselliğine getirilmeye çalışılan sınırlar, AKP siyasetinin temel dayanaklarından biri olarak her dakika karşımıza çıkıyor; her fırsatta kadınlara “had bildiriliyor”.

Oysa biz kadınlar biliyoruz ki cinsel haklarımız, cinselliğimize dair insan haklarımızdır. Her kadının bedeni ve cinselliği yalnızca kendisine aittir ve bir kadının veya kız çocuğunun bedenine müdahale etmeye kimsenin hakkı yoktur. Bu haklarımız, yalnızca ulusal yasalarla değil, uluslararası insan hakları sözleşmeleri ve belgelerinde de sabittir. Ayrımcılık veya şiddete uğramadan cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine en yüksek standartlarda erişme hakkımız, cinselliğimize dair bilgi arama, edinme ve yayma hakkımız, bedensel bütünlüğümüze saygı

“Nüfus politikaları ve kadın cinselliğini kontrol eden yasalara ek olarak gelenek ve âdetlerde “makbul” kadınlığı annelik ve eş rolleriyle tanımlıyor ve “kutsal aile” çerçevesi dışında yer almayı seçen kadınların kendi bedenleri, cinsellikleri ve doğurganlıkları ile ilgili karar verme hakları sıklıkla ihlâl ediliyor.”

gösterilmesi hakkımız, cinsellik yaşama veya yaşamama kararını verme hakkımız, karşılıklı rızaya dayalı cinsellik yaşama ve cinsellik yaşayacağımız kişiyi seçme hakkımız, çocuk sahibi olup olmamaya ve ne zaman doğuracağımıza karar verme hakkımız ve elbette tatmin edici, güvenli ve zevkli bir cinsel hayat yaşama hakkımız vardır. Özgürlük ve güvenlik hakkımızın cinselliğimizle bağlantılı olarak tehdit edilmesini ya da kısıtlanmasını, beden bütünlüğümüzle ve cinselliğimizle ilgili özgürce karar verme hakkımızın engellenmesini kabul etmiyoruz. Dahası cinsellik, cinsel sağlık ve cinsel haklarla ilgili örgütlenme ve protesto hakkımıza sahip çıkıyoruz.

Türkiye İşçi Partisi’nden kadınlar olarak cinsel haklarımızı savunuyor, kadın bedeni ve cinselliğini denetim ve baskı altında tutan ataerkil zihniyetle ve uygulamalarla her alanda ve her düzeyde mücadele edilmesinin elzem olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda,

bilhassa genç kuşaklara yönelik ayrımcılık içermeyen, toplumsal cinsiyete duyarlı cinsellik ve cinsel sağlık eğitimi, cinsiyet eşitliğinin tesis edileceği bir gelecek için en önemli adımlardan biri olacaktır. Her kadının başta cinsellik ve doğurganlıkla ilgili bilgilendirme ve sağlık hizmetleri olmak üzere sağlık hakkından en yüksek standartlarda ve anadilinde yararlanması, HPV başta olmak üzere, ücretli uygulanan ve halkın yeterli bilgiye ulaşamadığı cinsel yolla bulaşan hastalıkların aşı ve tedavilerinin, doğru zamanda, ücretsiz ve yaygın hale getirilmesi ve elbette sağlık hakkına erişimden cinselliğimize, doğurganlık haklarımızdan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkımıza, ekonomik haklarımızdan şiddetsiz yaşama hakkımıza, kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı hedef alan bütüncül politikaları hayata geçirmek öncelikli mücadele alanlarımız arasındadır.

Doğurganlık Haklarımızı Savunuyoruz

Hayatlarımız; nüfus politikaları doğrultusunda kadınların doğurganlık yetisini araçsallaştıran hükümetler, dinî kurumlar hatta zaman zaman sivil toplum kuruluşları ile mücadele etmekle geçiyor. 2000’li yıllardan önce nüfusun kontrol altında tutulması politikasıyla hareket eden hükümetlerin yerini 2002’den itibaren kadınları bebek makinesi olarak gören AKP hükümetlerinin almasıyla kadınlara sıklıkla kaç çocuk doğurmaları gerektiğinin hatırlatıldığı, anne olmayan kadınların kadınlıklarının sorgulandığı bir süreç yaşanıyor. Nüfus politikaları ve kadın cinselliğini kontrol eden yasalara ek olarak gelenek ve âdetler de “makbul” kadınlığı annelik ve eş rolleriyle tanımlıyor ve “kutsal aile” çerçevesi dışında yer almayı seçen kadınların kendi bedenleri, cinsellikleri ve doğurganlıkları ile ilgili karar verme hakları sıklıkla ihlâl ediliyor.

Oysa doğurganlığın bedenimize etkileri üzerine bilgi sahibi olmak travma yaşamadan, kaygı duymadan, güvenle cinsel ilişkiye girebilmek, çocuk yapmak ya da yapmamak konusunda özgürce karar vermek, doğum kontrolü yöntemlerine dair bilgiye ve bu yöntemlerin kendisine erişebilmek, doğum yöntemi seçenekleri hakkında bilgiye erişebilmek, cinsel yolla bulaşan hastalıklara dair bilgi sahibi olmak ve sağlık hizmetlerine erişebilmek, istenmeyen hamilelik durumunda temiz ve donanımlı sağlık kurumlarında eğitilmiş personel aracılığıyla kürtaj yaptırabilmek, gebelik boyunca bir sağlık görevlisinin kontrolü altında olmak, gebelik sonrası ile ilgili bilgi ve hizmetlere erişmek, kadınlar olarak en temel haklarımız arasında yer alıyor.

Ne yazık ki Türkiye'de bu haklar ulusal yasalar ve uluslararası sözleşmeler tarafından teminat altına alınmış olsa da fiiliyatta kadınların bu haklarından özgürce yararlanmalarının önünde pek çok engel bulunuyor.

Türkiye'de kürtaj yasağı, 1983 yılında yürürlüğe giren 2827 sayılı Nüfus Planlama Hakkında Kanun ile kaldırılmış ve gebeliğin 10. haftası doluncaya kadar kürtaj yaptırmak hukuken mümkün kılınmış olsa da 2012 yılında Recep Tayyip Erdoğan'ın kürtajın cinayet olduğu açıklamasının ardından kadınları yasal haklarından mahrum bırakan devlet hastanelerinin sayısında artışa tanık oluyoruz. Kadınların kürtaj hakkına erişebilecekleri hastanelere ilişkin bilgiye erişememeleri bir yana, özel hastaneler yoluyla bu hakka erişmek isteyen kadınlar yaklaşık 1500-3000 TL ücret ödemek zorunda bırakılıyor, bu parayı karşılayamayacak milyonlarca kadın ise "merdiven altı" olarak tabir edilen sağlıksız koşullarda uzman olmayan kişilerin eline terk ediliyor. Aynı şekilde, cinsel sağlık ve gebelik önleme yöntemlerine dair bilgiye ve hizmete erişim de kadınlar için kolaylaşması gerekirken zorlaşıyor; üstelik doğum kontrolünün kadınların

sorumluluğunda olduğu algısı, bu görevi de kadınların omuzlarına yüklüyor.

Evli olmayan kadınlar için ise cinsel sağlığa erişim daha da zorlaşıyor; milyonlarca kadın, cinsel sağlıklarına dair bilgilendirme veya takip süreçlerinin dışında bırakılıyor. Bütün bu hak ihlalleri, kadınlar arasında sağlıksız bilgilerin yaygınlaşmasına, tehlikeli düşük yapma yöntemlerine başvurulmasına sebep oluyor.

Üstelik ne yazık ki her fırsatta kadınlara doğurmalarını buyuran Tayyip Erdoğan ve AKP hükümeti, çocuk sahibi olan kadınların emek süreçlerinden dışlanmasına, kreş hizmetlerinin olmayışına, kadınların bakım sorumluluğu nedeniyle güvencesiz, sigortasız, esnek ve yarı zamanlı çalışma süreçlerine zorlanmasına, sosyal güvence mekanizmalarının dışına itilmesine, İş Kanunu'ndaki haklarımıza rağmen gebeliğin işten çıkarma sebebi olmasına, annelik izni hakkının ihlal edilmesine ses çıkarmıyor.

Türkiye İşçi Partisi'nden kadınlar olarak kadınların bedenleri, cinsellikleri ve do-

ğurganlıkları üzerinde tahakküm kurmayı hedefleyen tüm ataerkil ve muhafazakâr politikaları reddediyoruz. Kadınların cinsel haklarına ve doğurganlık haklarına erişimlerinin önünde engel teşkil eden her türlü ataerkil, muhafazakâr, gerici söylem ve uygulama ile derdimiz var. Doğurganlık yetimizin nüfus politikaları doğrultusunda araçsallaştırılmasını reddediyoruz. Doğum öncesi ve sonrası ile ilgili bilgiye erişimin, doğum kontrolü yöntemlerine dair bilgiye erişimin, doğum kontrolü yöntemlerine ücretsiz erişimin ve güvenli kürtaj hakkımıza ücretsiz erişimin önündeki bütün keyfi engelleri reddediyoruz. Kadınları çocuk bakımının yegâne sorumlusu olarak gören zihniyetin uzantısı olarak işyerlerinin kreş açma zorunluluğu için getirilen ve milyonlarca kadını güvenceli istihdamın dışına iten "150 kadın çalışan" alt sınırını reddediyoruz.

Sağlığımıza dair kazandığımız tüm haklar hem Türkiye'de hem dünyanın dört bir tarafında kadınların verdiği uzun ve zorlu mücadelelerin bir sonucu. Bu haklara ne ölçüde eşit erişebildiğimize gelince... Örgütlenmeye ve mücadeleye devam.

Benim Bedenim, Benim Kararım

Zilan Yıldırım

İstanbul Tabip Odası Kadın Komisyonu'ndan Op. Dr. Irmak Saraç ile kadın sağlığı ve Türkiye'deki kadın sağlığı politikaları konusunda söyleştik.

Zilan: Merhaba. Kadın sağlığına dair birçok konuda konuşacağız elbet ancak öncesinde bir üst başlık olarak "Kadın sağlığı konusunda kadınlar ne istiyor?" sorusuyla başlamak istiyorum. Bu alanda deneyimli bir hekim olarak kadınların kadın kimliğinden kaynaklı sağlık konusunda yaşadığı problemler nelerdir ve nasıl çözülsün isterler?

Merhabalar! Bize tüm bunları konuşturan şey temel olarak erkeklerin kadınların emeklerine el koyarak sömürdüğü bir sistem olan patriyarka. Kadınların emeklerine, bedenlerine el konulan, kimliklerinin yok sayıldığı ve sistemin hukuktan sağlığa, akademiden edebiyata, eğitimden kültür alanına kadar her alanda kendini yeniden inşa ettiğinden bu konuyu konuşmak eksik kalır. Yani, sistemi konuşmadan kadınların kadın kimliklerinden kaynaklı sağlık konusundaki problemlerini ve çözümlerini konuşmak eksik olacaktır. Burada sistem analizinden bu kadar bahsederek, şunları söyleyebilirim. Bu ülkede şunları biliyoruz: Kadın olduğun için sağlığa erişimin kısıtlanabilir, kadın olduğun için şiddete maruz kalıp öldürülebilirsin, cinsiyet kimliğini ya da cinsel yönelimini açıkladığın için ayrımcılığa maruz kalabilirsin. Sağlığı tüm politik alandan izole etmek mümkün olmadığı için örneğin eşit işe eşit ücret alamamak, cam tavanlar ya da ev içi emeğin görünmemesi gibi etmenler de kadınların sağlık konusunda yaşadığı sorunları arttırıyor diyebiliriz. Bu sebeple; sistemin baştan ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetilen bir yerden kurgulanmasını talep ediyor diyebiliriz kadınlar için genel olarak.

Zilan: Anlıyorum, peki Sağlık Bakanlığı gibi birçok devlet kuruluşunun bir bütün olarak da devletin bu konuda çeşitli politikaları olmalı. Devletten talep edilen politikalar ne olmalı? Ek olarak devlet şu an bu politikaların kaçında görevini yerine getiriyor?

Mevcut iktidar, toplumsal cinsiyet eşitliğinden ne kadar uzakta olduğunu İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek gösterdi. Bu nedenle bir önceki sorudaki talepleri karşılamasını beklemek biraz saflık olur.

Zilan: Kadın sağlığı konusunun en önemli alt başlıklarından biri şüphesiz son dönem kadınların gündeminden düşmeyen HPV aşısı. HPV aşısının kadınlar için önemi nedir, neden tüm kadınların ücretsiz aşılanması için mücadele etmeliyiz?

lardan 14 tanesinin başta rahim ağzı kanseri olmak üzere kadınlarda Vulva, Vajen, erkeklerde penis ve Anogenital ve bademcik başta olmak üzere ağız ve yutak kanserlerinde önemli bir yeri var. Tüm bu kanserler içinde en sık görüleni dünyada kadın kanserleri içinde dördüncü sırada yer alan rahim ağzı kanseri. Bizim ülkemizde kadın kanserleri arasında 11-12. sırada yer alıyor. Bu kanser Sahra altı ülkeleri gibi HIV'in de yaygın olduğu ve maalesef tarama programlarının da olmadığı ya da yetersiz olduğu ülkelerde daha çok görülüyor. Etkin tarama programları rahim ağzı kanserinin görülme oranları azaltıyor; çünkü kanser öncesi dönemi yakalayabiliriz. Bu kanserden korunmanın birincil yolu aşı. Yalnız aşının koruyuculuğu çocukluk çağında yapılırsa yüksek. CDC bu aşının 26 yaşına kadar herkese yapılmasını öneriyor. Bu yaştan sonra risk grubunda olan kadınlar için uygulanabilir. 45 yaşına kadar FDA onayı var. Ancak yine tekrar ediyorum, erken yaşta yapılması koruyuculuğu açısından çok kritik. Yapılan çalışmalar 15 ve 18 yaşları arasında bile koruyuculuk açısından fark olduğunu gösteriyor. Aşı 9 yaşından itibaren yaptırılabilir. Avrupa ülkelerinin çoğunda okul çağı aşılarının arasında ücretsiz olarak isteğe bağlı uygulanıyor. Bu nedenle bu aşı için verilecek mücadele, aşının çocukluk çağı aşı programına entegre edilmesi için olmalı. İkincil korunma da tarama programı. Ülkemizde Bakanlığın 2014 yılından beri etkin

"Çocuklar ve gençler kendi bedenlerini tanımalı, cinsellikle birlikte karşılaşılacak sorunlar, riskler ve çözüm önerileri hakkında yeterince bilgi sahibi olmalılar. Bu konuyla ilgili birinci basamakta ücretsiz danışmanlık alabilmeliler. Güvenli cinsellik dediğimizde yalnızca cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları kastetmeyiz. Gebelikten korunma, istenmeyen gebeliklerin sonlandırılması ve elbette şiddet konusunda bilgilendirmenin yanı sıra bu konularda hizmete erişim de ücretsiz olmalı."

bir şekilde yürüttüğü Serviks kanseri tarama programı mevcut. 30-65 yaş aralığındaki kadınlar ücretsiz olarak Aile Hekimliklerinde ya da KETEM'lerde bu testi yaptırabilirler. Eş zamanlı olarak HPV ve Smear için örnek alınıyor. Kanserle ilişkili 14 HPV tipine bakılıyor. Kullanılan test FDA onaylı ve güvenilirliği kanıtlanmış bir test. Bu tiplerden biri pozitif gelirse Smear testi de çalışılarak kişi yönlendiriliyor. HPV saptanmazsa testi beş yılda bir tekrarlamak yeterli. Bu testi yaptırmak için evli olma şartı yok. Rahmi ya da rahim ağzı olan her birey cinsiyet kimliğinden bağımsız olarak bu testi yaptırabilir, yaptırmalı da.

Zilan: HPV ile ilişkili olarak cinsel sağlık ve korunma konusuna da değinmek iyi olacaktır. Korunmanın kadının yükümlülüğüne bırakılması hakkında ne düşündüğünüzü merak ediyorum. Ayrıca kadınların lehine alternatif korunma yöntemleri nelerdir ve cinsel yolla bulaşan hastalıklardan kadınlar nasıl korunabilirler?

Cinsel sağlık ve üreme sağlığı önemli bir konu. Bu hakka erişim sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden de biri. Başlangıç noktası elbette bu konuyla ilgili doğru bilgiye erişim. Bu bilgilendirme yaşa uygun olarak okullarda başlamalı. Çocuklar ve gençler kendi bedenlerini tanımalı, cinsellikle birlikte karşılaşılacak sorunlar, riskler ve çözüm önerileri hakkında yeterince bilgi sahibi olmalılar. Bu konuyla ilgili birinci basamakta ücretsiz danışmanlık alabilmeliler. Güvenli cinsellik dediğimizde yalnızca cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları kastetmeyiz. Gebelikten korunma, istenmeyen gebeliklerin sonlandırılması ve elbette şiddet konusunda bilgilendirmenin yanı sıra bu konularda hizmete erişim de ücretsiz olmalı. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlarla ilgili risk faktörlerinin başında partner sayısı geliyor. 26 yaş altında bu enfeksiyonlara daha sık rastlıyoruz ve erkeklerle birlikte olan erkekler ve enjektör paylaşımı da risk faktörleri arasında. Bu risk faktörlerinden haberdar olmanın yanında korunmak için elimizde tek yöntem kondom. Kadın ya da erkek kondomu fark etmez. Aynı zamanda oral seks ile de geçiş olduğunu bildiğimiz için oral seks sırasında dental dam kullanımı da desteklenmeli. HPV ve HSV (uçuk virüsü) sınırları değil, temasla bulaştıkları için kondomun koruyuculuğunun %50-70 olduğunu da unutmamak gerekir. Risk grubundakilerin bazı enfeksiyonlar (klamidya, bel soğukluğu, frengi) açısından yıllık taramaları CDC tarafından öneriliyor, Avrupa'da uygulanıyor. Ülkemizde HPV dışında tarama programı yok.

HPV 200'den fazla tipi olan bir virüs. Bun-

Zilan: Bir diğer önemli başlığı da sormak istiyorum. Uzun yıllardır tüm dünyada kadın hareketlerinin kürtaj konusunda önemli kazanımlar elde ettiğini biliyoruz ancak son yıllarda ABD gibi bazı ülkelerin otoriterleşme eğilimlerinin sonuçlarından biri olarak kürtaj hakkının gasp edildiğini görüyoruz. Sizce neden kürtaj hakkı hedef alınıyor?

İlk önce kürtaj yerine isteğe bağlı gebeliğin sonlandırılmasını kullanmayı tercih ederim. Kürtaj aslında uygulanan yöntemin adı ki bugün aslında bu yöntemi de kullanmıyoruz. Temel noktanın, patriyarkal sistemin tüm dünyada yükselen sağ muhafazakâr rüzgarla birlikte, kadın bedeni üzerindeki kontrolü olduğunu belirlediğimizde bunun isteğe bağlı gebelik sonlandırılmasının yasaklanmasıyla başlaması öngörülebilir. Zira, kadınların gebeliği kendi isteğiyle sonlandırması kendi bedenleri üzerindeki kontrolün en önemli örneklerinden.

Patriyarkanın kadın bedeni üzerindeki tahakküme buradan başlaması da dolayısıyla şaşırtıcı değil. Aileyi koruma ve kadının annelik rolüne hapsedilmesi konusunda patriyarkayla birlikte sağ muhafazakar iktidarlar son yıllarda ittifaklarının zirvesini yaşıyorlar. Gebeliğin kadının isteğiyle sonlandırılması meselesinin son yıllarda bu kadar konuşulmasına buradan yaklaşmak gerek. Konuyu, sağlık hakkı üzerinden tartışacak olursak, gebeliği koruyucu yöntemlerin de başarı oranlarının yüzde yüz olmadığını ya da tecavüz/ensest sonucu da gebeliğin oluşabileceğini düşündüğümüzde isteğe bağlı gebelik sonlandırmanın yasal, ücretsiz ve ulaşılabilir olmasının önemi ortaya çıkar. Gebelik sonlandırılmasının tamamen yasaklandığı ülkelerde yasak gerekçeleri dini nedenlere ya da fetüs hakkına dayandırılabilirdiği gibi nüfus artışını sağlamak amacını taşıdığı da olmuştur. Nitekim Romanya'da nüfus artış hızını artırmak için 1963 yılında çıkarılan genelgenin kısa vadedeki sonucu doğum hızının artması olmasına rağmen uzun vadedeki sonucu, anne ölüm hızının Avrupa'daki en yüksek seviyeye çıkması, istenmeyen gebelikler sonucu doğan çocukların yetimhanelere bırakılması, bu çocukların burada tacize varan kötü uygulamalara maruz kalması ve bir kuşağın, uyuşturucu, HIV, organ mafyasıyla karşı karşıya kalıp kaybolmasına yol açmıştır. Anne ölüm hızının artmasının nedeni, kadınların bu gebeliklerden kurtulabilmek için sağlıklı olmayan koşullarda, ehil olmayan kişiler tarafından yapılan müdahalelere başvurmaları ya da bazı yöntemleri kendi kendilerine denemeleriydi. Bunlar ölüm olmasa bile kalıcı sakatlıklara yol açabilir. Ülkemizde de anne ölüm hızını azaltmak için yapılan mücadelenin bir parçası da gebeliği önleyici yöntemlere erişimin sağlanması ve sonrasında da isteğe bağlı gebelik sonlandırmanın yasal hale getirilmesi olmuştur. İlk için 1965 yılında bir kanun çıkarılmış, isteğe bağlı gebelik sonlandırma ise ancak 1983 yılında yasal hale gelebilmiştir. Bugün maalesef iktidarın yürüttüğü politikalar sonucunda yasal olan bu hakka kadınların ücretsiz olarak ulaşımı neredeyse imkansız hale gelmiştir. Romanya'da olduğu gibi ülkemizde de parası olanın hizmete ulaşabildiği, olmayanın sonuçlarıyla uğraştığı bir durumdayız. İsteğe bağlı gebelik sonlandırılmasının yasal ve erişilebilir olmasının, isteğe bağlı düşük oranlarını arttırmadığı gösterilmiş. Yasak ancak güvensiz şartlarda yapılan sonlandırma oranlarını arttırmaktadır.

Banlatılan Bizim Hikâyemiz

Betül Okuyan

Örgütlenmeye nasıl karar verdiniz?

Bugün parti içerisinde geldiğim noktada ve bilinçte; karşılaştığım ve yaşadığım olaylardan, maruz kaldığım baskılara, yanımda olan insanlardan, yavaşça karşıma aldığım görüşe kadar bir sürü önemli ayrıntısıyla her yoldaşımın yaşadığı gibi çok değerli bir süreç var. Bu devletin içerisinde coğrafya, jenerasyon, aile yapısı farklılıklarına rağmen dünya görüşümüzü oluştururken deneyimlediğimiz süreçler birbirinden pek de farklı değil.

Bu yaşımdan geriye baktığımda Saray Rejimi ile giderek gericileşen bir aile yapısı içerisindeyim. Giderek artan dinî baskılar, özellikle kadın olduğum için yaşadığım giyim/kuşamıma karışılmasından, dışarıda olduğum kişilere ve saatlere kadar, Saray Rejimi ile "onların dışında olana" saygının neredeyse yok olduğu bu zamanda, güvenli alanımı oluşturabildiğim tek yer partim.

Yaşamımda ilk karşılaştığım baskı, cinsiyetimden dolayı bana dayatılmaya çalışılan yaptırımlar olduğu için ilk arayışım kadın mücadelesinde oldu. Trakya'da büyüdüğümünden ortaokul ve lise döneminde pek sıkıntı ile karşılaşmadım. Mücadele içerisinde zaman ilerledikçe tanık olduklarımız böyle düşündürüyor sanırım. O yüzden üniversiteye kadar bir parti içerisinde olma ihtiyacı hissetmedim. Üniversite hayatım ise Kocaeli'de, Gezi sonrası OHAL süreci ve Barış Akademisyeni hocalarımızın atılması ile oluşan ortamda geçti. Kocaeli'den ihraç edilen hocalarımızın ilk dersinde gördüğüm örgütlü kalabalık nerde durmam gerektiğini kafamda tam olarak netleştirdi ve örgütlendim. O güne kadar bir kadın olarak, bir öğrenci olarak, bir işçi olarak devamlı yanımda duran insanları; bir akademi krizinin içerisinde öğrencisi olduğumuz hocalarımızın yanında da görünce güvenle yürüyeceğim yolu bulduğumu düşündüm ve altı yıldır her gün yanılmadığımı görüyorum.

Örgütlenmek bir kadın olarak hayatınızda neyi değiştirdi?

Örgütlenmek bana güçlü olduğumu, nereye gidersem gideyim yalnız olmadığımı, haklarım olduğunu ve örgütlü mücadele ile bunları alabileceğimi, nasıl insanca yaşayacağımı, şu ana kadar ezilen herkes için güzel bir hayatın çok yakınımda olduğunu fark ettirdi.

Bu nedenle isteğe bağlı gebelik sonlandırma, yasal, ücretsiz ve erişilebilir olmalıdır. 2012 yılında iktidar, önce üç çocuk yapılmasını önermiş ve hemen arkasından kürtajı cinayet olarak tanımlamış ve böylece isteğe bağlı gebelik sonlandırılmasının yasaklanmasını gündeme getirmiştir. Buna tepki olarak feminist hareketin hızlıca başlattığı "Benim Bedenim, Benim Kararım" kampanyasının ne kadar etkili olduğunu da hatırlamak gerekir. Her ne kadar bugün fiili olarak ücretsiz bu hizmete ulaşmak neredeyse imkânsız olsa da bu mücadele sayesinde halen yasal hakkımız.

Zilan: Son olarak isteğe bağlı gebeliğin sonlandırılması hakkında kadınların hiç bilgilendirilmediği, herhangi bir eğitimden geçemedikleri malum. Gebeliği sonlandırmak isteyen bir kadın ne yapmalı, neye dikkat etmeli bahsedebilir misiniz?

İsteğe bağlı gebelik sonlandırılmasıyla ilgili bilgi sahibi olmayı cinsel sağlık ve üreme sağlığıyla ilgili bilgilendirme hakkından ayırmak doğru olmaz. Tümü bir arada olmalı. Bilinmesi gereken en önemli konu, bunun ülkemizde 10 haftanın sonuna kadar yasal olduğu. Çünkü şu anda yasak aldığına dair toplumda da bir algı var. 18 yaş altındakiler için veli/vasi rızası gerekli, tıp sözleşmesi dolayısıyla.

Zilan: Soruları ilgiyle cevapladığınız için teşekkürler. Kadın kimliğimiz sebebiyle toplumsal ve politik alandan olduğu kadar sağlık alanından da uzaklaştırılmadığımız bir gelecekte görüşmek dileğiyle.

Dünya sağa kadınlar sokağa

Özlem AKCAN

Sağcı muhafazakâr politikalar kürtaj yasağıyla kadın bedeni üzerinde tahakküm kurmaya çalışırken dünyanın dört bir yanındaki kadınlar da kutsal annelik mitine karşı direnip yaşamakta ısrar ediyor.

Son yıllarda dünyanın çeşitli ülkelerindeki kadınlar kürtaj tartışmaları nedeniyle meydanları dolduruyor. Arjantinli kadınlar 1921'den beri yürürlükte olan kürtaj yasağına karşı verdikleri mücadeleyi kazanırken, Polonyalı ve Amerikalı kadınlar yasaklarla mücadele etmeye devam ediyor. İtalya'da başkanlık seçimlerinden birinci çıkan aşırı sağcı aday Giorgia Meloni ise kürtaj yasağına göz kırıyor.

Kürtaj da kürtaj tartışmaları da doğum kadar eski. Zaman içinde sağlık alanındaki gelişmelerle gebeliği sonlandırma yöntemleri değişse de patriarkanın kadın bedeni üzerinde tahakküm kurma arzusu değişmiyor. Bilimsellikten uzak dinî referanslara dayanarak kürtajı cinayetle eş tutan, kutsal annelik mitine yaslanan sağcı muhafazakâr iktidarlar; nüfus politikalarının devamı için kadınların doğurup doğurmayacağına hatta kaç tane çocuk yapacağına karışıyor. Ne de olsa kapitalist sisteme ucuz iş gücü, ordulara da ölüme gönderilecek yoksul çocuklar gerekiyor.

İlk ülke Sovyetler

Kürtaj hakkını dünyada ilk yasalaştıran ülke Sovyetler Birliği. Sovyet kadınlarının 1920'de kazandığı bu hakkı on beş yıl sonra, 1935'de İzlanda'da izlandalı kadınlar kazandı. İzlanda'da kadının bedensel ya da ruhsal sağlığı açısından ciddi tehlikeler taşıyorsa ve hamileliğin 28. haftası geçilmemişse kürtaj yapılabilir.

39 BİN KADIN ÖLDÜ

Üstüne üstlük yasaklar pratikte kürtaja değil, kadınların yaşam hakkına engel oluyor. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) açıkladığı rakamlara göre dünya çapında her yıl yaklaşık 39 bin kadın yasa dışı kürtaj nedeniyle hayatını kaybediyor. Sağsız kürtaj nedeniyle ölümlerin yüzde 60'ından fazlası Afrika'da, yüzde 30'u Asya'da meydana geliyor. Rapora göre dünya çapında her yıl tahmini 50 milyon kürtajın yarısı, önerilen tıbbi kurallara göre yapılmıyor.

26 ÜLKEDE YASAK

Güvenli ve yasal kürtaj hakkı, çok sayıda uluslararası ve bölgesel insan hakları sözleşme-

leriyle ulusal düzeydeki anayasalar tarafından korunan temel bir insan hakkı olsa da bazı devletler kürtaj hakkını tamamen yasaklıyor. 2021 verilerine göre dünyanın 26 ülkesinde kadınların kürtaj olması herhangi bir istisnaya yer bırakmayacak şekilde tamamen yasaklanmış durumda. 39 ülkede ancak kadının hayatı risk altın-

Türkiye'de fiili yasak var

1983 yılında yürürlüğe giren 2827 No'lu Nüfus Planlaması Yasası'yla 10. haftaya kadar olan gebeliklerin isteğe bağlı olarak kürtajla sonlandırılmasına izin verilmeye başlandı. Ancak bugün için geldiğimiz noktada kâğıt üzerinde yasal olanın fiili anlamda yasak olduğunu söyleyebiliriz. AKP'nin "ilimli" kabul edildiği yıllarda bizzat dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, "Her kürtaj bir Uludere'dir," demiş; dönemin Sağlık Bakanı Recep Akdağ da altta kalmamış, "Tecavüze uğrayan doğursun, gerekirse devlet bakar," buyurmuştu. Kadın hakları örgütlerinin İstanbul ve Ankara başta olmak üzere çeşitli kentlerde yaptığı eylemlerle kürtaj yasağı söyleminden dönülse de uygulamada zorluklar çıkarmaktan geri durulmadı. Birçok devlet hastanesi kürtaj olmak isteyen hastaları reddederken isteğe bağlı kürtaj masrafları da devlet tarafından karşılanmıyor. Kadir Has Üniversitesi'nin 2016'da yayınladığı "Devlet Hastanelerinde Kürtaj Hizmetleri" raporuna göre, 81 ilin 53'ünde isteğe bağlı olarak kürtaj hizmeti veren hastane yok. Batı Marmara ve Doğu Karadeniz bölgelerinde isteğe bağlı kürtaj servisi veren devlet hastanesi bulunmamakta. Türkiye genelinde 431 devlet hastanesinden sadece yüzde 7,8'i isteğe bağlı kürtaj hizmeti veriyor, yüzde 11,8'i ise kürtaj hiç yapmıyor. Araştırmacılar Dr. Dr. Mary Lou O'neil, sonuçların şaşırtıcı olduğunu çünkü kürtajın bir hak olduğunu söylüyor. "İsteğe bağlı kürtaj hizmeti verilmiyorsa bu bir hak ihlalidir. Devlette kısıtlı olması özellikle dar gelirli kadınlar için zor" diyor.

daysa, 56 ülkede ise sağlığı ciddi risk altındaysa yapılabilir. DSÖ'ye göre her yıl tüm gebeliklerin neredeyse yarısı (121 milyon) istenmeyen gebeliklerden oluşuyor. Kürtajı kısıtlayan ülkelerle kısıtlamayan ülkelere kürtaj oranlarıysa birbirine oldukça yakın. Yani kürtajın kısıtlandığı veya yasaklandığı ülkelere/eyaletlere gidiyor ya da güvenli olmayan yerlerde sağsız koşullara kürtaj yaptırarak hayatlarını tehlikeye atıyor.

ARJANTİN KAZANDI

1921 yılından beri kürtajın yasak olduğu Arjantin'de kadınlar uzun yıllar süren mücadeleden ardından, 2020'nin son aylarında kürtaj haklarını kazandı. Hamileliğin 14. haftasına kadar yasal ve ücretsiz kürtaj olanağı sağlanmasının halk sağlığı sorunu olduğu yönünde sokakları dolduran ve "Yeşil Dalga" olarak tanınan feminist kadınlar, yasa tasarısının meclisten geçmesini sağladı.

POLONYA'DA YASAKLANDI

2021'in ilk günlerinde ise Polonyalı kadınlar meydanları doldurdu. Aylarca tartışmalara neden olan ve kürtaja sadece tecavüz ve

ensest ilişki ya da hamileliğin annenin hayatını riske soktuğu durumlarda izin verilecek kürtaj yasağı taslağı, iktidardaki milliyetçi Hukuk ve Adalet Partisi'nin girişimleriyle 28 Ocak'ta yürürlüğe girdi. Başta başkent Varşova'nın yanı sıra pek çok kentte "Kadın Grevleri" örgütlendi. Eylemlere öncülük eden kadın hareketinin üyeleri, tıpkı Arjantin'deki kadınlar gibi boyunlarına yeşil fularlar bağlayıp, "Benim bedenim benim kararım", "Hükümetim beni öldürüyor" ve "Devrimin rahmi vardır" pankartları taşıdı. Yasaktan geri adım atmayan milliyetçi hükümet, şimdiler de hamilelerin kaydını tutarak yeni bir baskı aracı oluşturmaya çalışıyor. Söz konusu uygulamayla hamile kadınların kayıt altına alınması, yurtdışı seyahatlerinin izlenmesi, sigara ve içki kullanımlarının rapor altına alınma hedefleniyor. Muhalefet milletvekilleri ise bu uygulamanın kadın hakları ihlali olduğunu söylüyor.

DSÖ'nün yayımladığı güvenli kürtaj yönergeleri

- Kürtaj suç sayılmamalı.
- Gebe olan kadın dışında eş ya da aile bireyi gibi başka kişilerin rızasını gerektirmemeli.
- Operasyondan önce bekleme süresi belirlenmeli.
- Kadın haklarına ve ihtiyaçlarına saygı duyan, tıbbi olarak eğitilmiş personel tarafından yapılmalı.

YOKSULLARI ETKİLİYOR

Amerika'da ise muhafazakâr yargıçların çoğunlukta olduğu Yüksek Mahkeme üyeleri, 1973'ten bu yana kürtajı yasal hale getiren Wade'e karşı Roe (Roe vs Wade) kararını haziran ayında iptal etti. Amerika genelindeki milyonlarca kadını etkileyecek bu kararda, "Anayasa'nın kürtaj hakkı vermediğini düşünüyoruz ve kürtajı düzenleme hakkının halka ve seçilmiş temsilcilerine verilmesi gerektiğini düşünüyoruz," denildi. ABD'de şimdiden 26 eyalette kürtajın yasaklanacağına kesin gözüyle bakılıyor. Yani milyonlarca kadının yasal yollarla kürtaj yaptırma hakkı elinden alınıyor. Dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Amerika'da da kürtaja erişimi kısıtlamanın özellikle yoksul kadınları etkilemesi bekleniyor; çünkü ülkede kürtaj yaptırılanların %61'ini etnik azınlıklar oluşturuyor.

Medeni Kanun, Laiklik ve Kadınlar

Türkiye İşçi Partisi Kadın Bürosu

Son dönemde Kemal Kılıçdaroğlu'nun "başörtüsü için yasal düzenleme" adıyla başlattığı girişim, bir kez daha kadim "başörtüsü tartışmasını" önümüze getirdi. Bugüne kadarki politikalarıyla yarattığı ekonomik krize, yoksullaşmaya, kadın cınayetine, şiddete yönelik zerre kadar sorumluluk duymayan AKP/Saray Rejimi bu girişimi bir fırsata çevirdi. Fırsat belliydi: "Kutsal aile" söylemi üzerinden kadın özgürlüğüne ve LGBTİ+'lara karşı saldırının artık açıkça Medeni Kanun'un hedef alınarak yapılması.

Bu tablonun 20 yıldır çeşitli fasıllarla süren kavganın bir nakaratı olarak görülemeyeceği açıktır. Zira bu kez karşımızdaki laikliğin esastan, kadının yurttaşlık hukukunu da askıya alarak lağvedilmesi girişimidir. Bugün "laiklik hattının" kadınlar için yaşamsal değeri burada ortaya çıkmaktadır.

Mevcut Medeni Kanuna nasıl ulaşıldı?

Bir ülkenin Medeni Kanun'u, kadın ve erkek yurttaşların eşitlik zemini için temel düzeyde bir belgedir. Tarihsel bir mevziyi ifade eder.

Bilindiği gibi Türkiye'de Medeni Kanun, 1907 tarihli İsviçre Medeni Kanunundan uyarlanarak 1926'da hiçbir tartışma ve aleyhte görüş olmaksızın Meclis'ten geçmiştir.

Burada bir parantez açalım. Medeni Kanun; Kişiler Hukuku, Aile Hukuku, Miras Hukuku ve Eşya Hukuku'ndan oluşuyor. 1926 yılında kabul edilen hali çeşitli dönemlerde revize edilmeye çalışıldı ama 2001'e gelene kadar başarılı olamadı. 2001'deki değişimin mimarları arasında ise kadınlar vardır. Özellikle 1980'lerden sonra gelişip ivme kazanan feminist hareketin ve kadın örgütlerinin büyük katkısıyla 2001'de kabul edilen 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'na ulaşıldı. 2001 yılının başında tasarı Meclis komisyonlarında görüşüldüğü sırada, 100'ü aşkın kadın örgütü, Türkiye çapında sokak eylemleri, imza kampanyaları, milletvekili görüşmeleri, taslakların hazırlanması gibi çalışmalarla güçlü bir kamuoyu oluşturdu. Özellikle 743 Sayılı Kanun'un "Aile Hukuku" bölümündeki kadınlar aleyhine olan evlilik içi mal paylaşımı, erkeğin "ailenin reisi" ve kadının evlilikte erkeğin yardımcısı gibi tanımlanması, kadının ev dışında çalışmasını koca iznine bağlaması gibi ayrımcı ve eşitsiz maddelerinin değişimi kazanıldı. Böylece yeni Medeni Kanun 22 Kasım 2001'de kabul edildi. Kabul edildiği günden bu yana; kadının özgürlük alanlarına dair hak ihlalleri ise yıldan yıla artarak devam etti.

Gündelik yaşamın sistematik biçimde din-

selleştirilmesi ile Medeni Kanuna dönük saldırılar bir bütün oluşturmaktadır. Bu noktada "laiklik hattını" berkitmek, sağlamlaştırmak önem kazanmaktadır.

Kadın ve laiklik

Türkiye'de kadın mücadelesinin ele alınacak hiçbir konusu yoktur ki laiklik ile doğrudan ya da dolaylı bağlantılı olmasın.

Kadın işsizliğinden, bakım emeği sömürsüne, erkek şiddetinden "özel alana", kadının yurttaşlık hukukundan kamusal varoluşuna hemen her alanda laikliğin yokluğu belirleyici, belirleyenleri belirleyen bir temel mesele haline gelmiştir.

Erkek şiddeti "kutsal aile" masallarıyla, dini vaazlarla, arabuluculuk atfedilen imamlarla, müftü nikahı uygulamalarıyla, kurumlara "manevi danışmanlık" yapan görevlilerle, "küçüğün rızası" söylemleri ile kışkırtılıyorsa, bu siyasal İslam'ın marifetidir. Laiklik olmadığı için kadına şiddet, laik bir hukukun konusu olamamaktadır. İstanbul Sözleşmesi'ne dine referansla, "kutsal aile" söylemi ile karşı çıkılabiliyor- sa, bu siyasal İslam'ın marifetidir.

Laiklik olmadığı için "nafaka hakkı" tartışılabilmektedir, kürtaj fiilen yasaktır, bu ülkede adı konmamış şort, mini etek giyememe, giymekten çekinme gibi kıyafet yasakları vardır, yurttan kalabilmek isteyen başını örtmek, dini eğitime maruz bırakılmak durumundadır. Ve bunların tamamı siyasal İslam'ın marifetidir. Bunların tamamı AKP rejiminin marifetidir.

AKP/Saray Rejimi ve "kutsal aile"

AKP, neoliberal politikaların en cüretkâr uygulayıcısı olmanın yanında siyasal İslamcı kimliğiyle seküler yaşama saldırının da temsilcisi oldu. Bu gerici siyaset; kadın ve erkeğin fitrat nedeniyle eşit olamayacağı, hamile kadının sokakta dolaşmaması gerektiği, mini etek giyen kadının başına gelecek her şeye hazır olması gerektiği, "ananın dizinden tahrik olunabileceği", 8 yaşındaki çocuğa bile nikah kıyılacağı gibi söylemleri yaygın biçimde dolaşıma soktu.

Her koldan tümüyle kadına, LGBTİ+'lara, çocuklara düşman bu düzenin yine aynı biçimde bütünlüklü bir mücadele ile kuşatılması gerektiği açıktır.

Dünyada reel sosyalizmin çözülüşüyle hız kazanan ve 2000'li yılların başından itibaren daha da güçlenen neoliberal saldırganlık için tüm bu ge-

rici düzenler bir "anomali" oluşturmamaktadır. Zira emekçilerin hakları bir bir budanırken, esnek, güvensiz çalışma kuralı olurken, sosyal ve refah devleti uygulamaları terkedilirken tüm boşlukları doldurması beklenen kadına dönük daha ağır bir saldırganlık kaçınılmaz bir hal almıştır.

Kadının eve kapatılması da hem eve hem güvencesiz ucuz işlere sürülmesi de tüm bunlar olurken derin bir ideolojik-siyasi baskı ile kuşatılması da günümüz dünya düzeninin bir fotoğrafı haline gelmiştir.

Bu noktada yeniden anneliğin kutsallığını hatırlatanlara, ailenin ve düzenin öneminden dem vuranlara gün doğmuştur. Örneğin yirmi yılı aşkın süredir AKP devleti eliyle yürütülen temel politikanın, aşırı ve hızlı kapitalistleşmeye rağmen kadının istihdamdan dışlanması olması şaşırtıcı değildir. Bu ise ancak çok ciddi bir baskı ile mümkün olabilir. Tencereye koyacağınız yemekten, kaç çocuk doğuracağınıza, nasıl doğuracağınıza evden çıkıp çıkmamanızdan, ne giyeceğinize, nasıl eğlenip nasıl hayatta kalacağınıza kadar bin bir fetva ile sürdürülen bir baskı rejimidir karşımızdaki.

Velhasıl Medeni Kanun'da yapılmak istenen değişikliğin temel amacı kadının yurttaşlık hukukunu lağvetmektir. Neoliberalizm şampiyonu siyasal İslamcı bir rejimin kitleleri siyasetten men etme araçlarından biri "yurttaşlığın öldürülmesi" ise bunun kadınlarla başlatılması anlamlıdır. Laikliğe saldırı kadını yurttaşlıktan men etmenin ana kayışıdır.

Saldırlara karşı topyekün mücadele

AKP rejiminin bu temelden ve topyekün saldırısına karşı güçlü, odaklı, kararlı olmak hiç olmadığı kadar önemli hale gelmiştir. Kazandıklarımızı kaybetmemek, daha ileri mevzileri zorlamak bugünün görevidir.

Ve tarihin gösterdiği gibi aynı coğrafyada aynı havayı soluyoruz...

İranlı kadınların şeriat düzenine, molla rejimine karşı başlattıkları isyan hareketi tam da bu noktada özellikle biz kadınların laikliğe sınımsız sarılmamız gerektiğinin kanıtıdır. Canımızla kazandığımız haklarımızı vermeyeceğiz.

Mollaların, siyasal İslamcılarının, İŞİD'li barbarların ortaçağ karanlığına inat saçımızı savurup mücadelemize devam edeceğiz!

EYLEM GÜNLÜKLERİ

8 Eylül / Meclis

Parti Sözcümüz ve İstanbul Milletvekilimiz Sera Kadigil, elektronik kelepçe uygulamasındaki sorunlar hakkında soru önergesi ve kanun teklifi hazırladı.

21 Eylül / İstanbul

İran'da ve Türkiye'de her yerde isyandayız.

15 Eylül / Meclis

Parti Sözcümüz Sera Kadigil Halk TV'deydi.

21 Eylül / Ankara

Mahsa Amini için basın toplantısı yaptık.

20 Eylül / İzmir

İzmir'de yaşayan İranlılar için Mahsa Amini anma törenindeydik.

22 Eylül / Mersin

Ahlak polisi tarafından "yasalara uygun örtünmediği" bahanesiyle katledilen Mahsa Amini için Mersin'de de sokaklardayız.

21 Eylül / Adana

Mahsa Amini, İran'da molla rejimi tarafından öldürüldü. İranlı kadınların isyanını büyütme için meydanlardayız.

22 Eylül / Kocaeli

Masha Amini için meydanlardaydık.

22 Eylül / Antalya

İranlı kadınların yanında, meydanlardaydık.

22 Eylül / Çanakkale

Molla Rejimi'ne karşı İranlı kadınların büyüttüğü isyana ses verdik.

23 Eylül / Samsun

İranlı kadınların isyanını sokak sokak, kent kent büyütme devam ettik.

23 Eylül / Muğla

Masha Amini için meydanlardaydık.

23 Eylül / Hatay

Masha Amini için alanlardaydık.

24 Eylül / Gaziantep

İran'da Molla Rejimi'nin ahlak polisleri tarafından öldürülen Mahsa Amini için Gaziantep'te bir araya geldik.

24 Eylül / İstanbul

Çağlayan Adliyesi'nde saldırıya uğrayan Cumartesi Anneleri ve insan hakları savunucuları için İHD İstanbul Şubesi'nde gerçekleşen basın açıklamasına katıldık.

26 Eylül / Bodrum

Bodrum Belediyesi karşısındaki Kadın Ağacının önünde bir araya geldik.

26 Eylül / Sakarya

Sakarya Kadın Platformu'nun çağrısıyla Mahsa Amini için sokaklardaydık.

27 Eylül / Aydın

Yaşasın kadın dayanışması!

27 Eylül / Datça

Mahsa Amini ve İran'da özgürlükleri için direnen kadınlarla dayanışma için bir araya geldik!

28 Eylül / Mardin

Mahsa Amini için Mardin'de bir araya gelerek basın açıklaması gerçekleştirdik.

30 Eylül / İstanbul

"İran'daki kız kardeşlerimiz yanındayız" demek için bir araya geldik!

1 Ekim / Eskişehir

TIP'li kadınlar olarak Mahsa için Eskişehir'de basın açıklaması yaptık.

2 Ekim / Antakya

İran'da ve Türkiye'de öldürülen kız kardeşlerimiz için meydanlardaydık.

2 Ekim / Diyarbakır

Mahsa Amini ve katledilen tüm kadınlar için isyanımızı büyütme devam ediyoruz!

BİZİM SAĞLIĞIMIZ, BİZİM HAKLARIMIZ!